

اعتماد

۲۵ نوڤر اول سنه ۱۳۳۵

۹ صبيح الاخر سنه ۱۳۳۸

{ منافع عامه خارص مجموعہ اسلاميه }

احمد شيراني

اوقاف اسلاميه نك مقام مشيخته دور و تفويضي

بر مفتينك دارالحكمة الاسلاميه مهم جوابنامه سي

م. فوزي

مسلمانچيلىق ، توركيچليك

طاهر المولى

بخاراده علم و علماء

احمد امري

بر لظم نصيحت آمين

محمد نديم

نسوانك محفظه عارى چارشافي

محمد فوزي

محمد عليه السلام كيمندر؟

فيثات (۵) غروشدرد

محل اداره : فاتح — اعتصام

۱۳۳۵

اعتصم

❦❦❦ واعتصموا ❦❦❦

۲۵ کانون اول
سنہ ۱۳۳۵

{ ہر پنجشنبہ کو فی نشر اول نور }

۱ ربیع الآخر
سنہ ۱۳۳۸

اوقاف اسلامیہ نیک مقام مشیختہ دور و تفویضی

اوقاف اسلامیہ نیک شرعی و دینی برماہیتی حائز بولناہی ، دہا بدایت نشکیل و تشکیکنندہ مقام مشیختہ ربط و حالہ سنی اقتضا ایدردی . فقط عدلیہ و معارف نظارتلرینک هنوز تأسیس ایدلمش اولمامہی ، ہان جہاننک نصفی درجہ سندہ واسع بولنان ممالک عثمانیہ نیک امور عاکم و معارفی مقام مشیختہ عہدہ تدویرینہ تحمیل ایدیوردی . اسبق عدلیہ مستشاری شکاری افندی زادہ معلم فیضی بکک تعمیری وجہلہ (عناصر حیاتیہ دولت) دن اولان عاکم و معارفک تدویر اموریلہ مغفول بولنان مقام مشیختہ ، ینہ اولنر قادار وسعت و اہمیتی حائز کوریلان امور اوقاف ایلہ اشتغال ایتنک امکانہ مظہر دکلدی . مصلحتنک وسعت و اہمیتی مستقل براوقاف نظارتی تشکیکنہ لزوم کوستریوردی . ایشہ بولزوم بوکونکی اوقاف نظارتی وجودہ کتیردی . مملکتدہ عدلیہ و معارف نظارتلری تشکیل ایدیلمچہ ، اوقاف اسلامیہ بی درحالہ مشغلہ سی آزالان مقام مشیختہ دور و تفویض ایتنک لازم کلیردی . فقط تطبیق ایلرہ عدلیہ و معارف نظارتلرینی تأسیس ایتدیرن ذہنیت ، بودور و تفویضہ مساعد دکلدی . بالضرورہ اوقاف نظارتی استقلالہی - شیمدی بہ قادار - محافظہ ایتدی .

سوق انصافله سويله رزكه صوك زمانلره قادار اوقاف اسلاميه، نظارتك بو استقلالندن
 بلك متضرر اولمادی. چونكه اداره امورني عهدهلرينه آلان ناظرلر و رؤسای
 مأمورین، اکثریتله اوقافك ماهیت شرعیه و دینییه سف، غایه دنیویه و اخروییه سف،
 شروطنی، موقوف و مختص لهنی اولدوقجه مدرلك، متشرع و مستقیم کیسه لر ایدی.
 فقط اوقاف نظارتی صوك زمانلرده - غلطه کو پریمی کی - عقیده، ذهنیت،
 اخلاق اعتباریله مختلف ذواتك كذارگاهي اولدی. اوقاف نظارتك فائده و فایه سی
 بر قاچ یوز مأموری اتفاق و اماشیه منهصر قالدی. خزینه اوقافك نقود
 و اموالی موقوف و مختص لهندن باشقه هر یره و هر جهت صرفی جائز نقود
 و اموال صیره سنه کچدی. هم کندی آخرتلی، هم ده ابنای نوعنك دنیا
 و آخرتی معمور ایتمك مقصد خیر خواهانه سیله؛ اسلاف کراماتك، دیشندن
 طرباغندن آرتیره راق وجوده کتیردکاری جوامع، مساجد، مدارس، تکایا
 چشمه لر، تربلر، خسته خانلر کی مؤسسات و فقیه و خیریه نك هر بری بر ماتم
 آیده سی حالنده یار و اغیارك انظار تماشاسنه چارپیور. بعضیمی ییقلمش، بعضیمی
 ساتیلمش بولنان مدارس اسلامیه نك، كوك طشره لرده و كرك استانبولده کی
 اقتاض و هر صه لر ی واقف و بانیه رینك ارواح طیبه لر ی مضطرب ایدیور.
 فدا کاران اسلامك همت و غیرتاری سایه سنده وجوده کلن او مدارس اسلامیه نك
 - که بر عصری متجاوز زماندنبری صرف اولنان دولت یارسی هنوز او مقدارده مکتب
 کشادینه کفایت ایتمه مشدر - بوکون موجودیتلرینك نشان سنه بیله راست کله میوز
 آرز چوق؛ قابل سگن اولانلره ده اوته کینك، بریکنك تحت اشغال و ضبطنده
 بولنیوز. اودرجه ده که اولجه یدی، سکز بیک طلبه یی استیجاب ایدن استانبول
 مدارس بوکون اوچ یوز طلبه یی باریندیره میور! . . .

اوقاف نظارتی، بونلرک بیس و شرایی، هدم و تخریبی، اشغال و استیلا لری
 قاروشونده تماماً سیرجی قالدی. کندی پاره لر ی ینه کندیلرینك تعمیر و ترمیمه
 صرف ایتمکدن چکیندی. هیچ ده جواز شرعی یوق ایکن بر مسجد ایله بر وقف
 مکتبلر یی قیلاراق یرلرینه (آلمان دوستلق یوردی) باپایلمه سنه سس چیقارمادی! . . .

عجبا آلمانلار كوده (برلين) ده بر كايسايي ييقهراق يرينه (تورك دوستلاري يوردي)
 ياعمه سي نمكن اولورمي ابدى ؟. جوامع و مساجد شريفه نيك معنوي اسباب معمور -
 ريتندن بولنان ائمه ، خطبا وهؤذنلر كه ميشتهجه چكيدكلري مضايقه اوقاف نظارتي
 شفقت و صرحته كتيره مددي . اوقاف اسلاميه نيك ، سائر ملتلك وقفلرينه نيسبه
 نيك فضله اولماسي مؤسسات و مستخدمين دينيه و خيريه مركز ده باشقه ملتلك ككندن زياته
 معمور و صرفه بولونماسي اقتضا ايلركي ، بالعكس اونلر ككيلى معمور و صرفه
 بزمكيلى ايسه متروك و مندي بر حالده بولنيور . حزينته اوقافك تقودني بوكي
 موقوف و مشروط اهللرينه صرف ايتلك ايستمه من اوقاف نظارتي ، ديكر طرفدن
 تورك اوجاغي تشكيلاتنه ، فرقلره حائد مركز و مجلس عمومي بنالرينه و بونلرلك
 تفريشانه ، ده اكيملر بيلير زهره صرف ايتككن چكنم يوردي . اوقاف اسلاميه ،
 مقام مشيخت ككي وقفك ماهيت شرعيه و دينيه سي ، مشروط و مختص لهني بيلير ،
 مؤسسات دينيه و خيريه نيك اعمار و محافظه سي كندوسنه وظيفه دينيه عد ايدر
 بر صرحمه مربوط اولميدى ، فضله برشي يايده ماسه بيله بودوجه دهده ييقيلميدى .
 محاكم شرعيه نيك عدليه نظارتنه ربطى موضوع بحث اولديني زمان ، اوقاف
 اسلاميه نيك ده مقام مشيخته ربطى اشاعه ايدلمشدى . فقط مقصد ، شيخ الاسلاملى
 آوونارق محاكم مذكور نيك يكي صرحمه ربطنه مشكلات خيقار تدير مه مق اولديني
 ايچون ، مقصدي آله يكي نجه او شايه ده اورقان قالديرلش ايدى . بودفعه شايه
 ينه تازه لندى . محاكم شرعيه نيك اعاده سنه مانعه تشكيل ايدن (لاف قاضي) [۸]
 ككي بر لاف قاضي ده ايشه قارشى مزسه بودفعه اوقاف اسلاميه نيك مقام مشيخته
 دور و تفويضنه قطعى نظرله باقه بيليرز . چونكه مشيخت بو خصوصده اولدجه مدبر
 و متيقظ بولنيور .

[۸] اولكي قابينه نيك اوقاف نظارى ترح مقصديله كندى حقتده بو تعبيرى قولالمشدى .
 حقيقه لاف قاضي اولديني قابينه اركانه ده اكلامق ايچون ، محاكم شرعيه نيك صلاحيتنه
 طابدر قاج ماده نيك قرق كون تنظيمه اوغراشدى . بواننده . قابينه سقوط ايدمك اعاده سنه قرار
 و يرلن محاكم مذكور نه به اوغرايدني بيله مدى . .

اوقاف اسلامیه بی مقام مشیخته ربط ایچون ، اوناری انقراض واندراسدن
محافظه یه معطوف اسبابدن ماعدا یکی سبیلرده تحدث ایتمشدر . معلومدرکه محاکم
شرعیه نك عدلیه نظارتنه الحاقیه حصوله کن . بوشانی طولیدیرمق مقصد اغفالکاریسیله
بالعموم جوامع ، مساجد ، مدارس و تکلیفانك ، ائمه و خطبانك اداره امورلری
مقام مشیخته دور اولونمشدی . شمدی طلبه علومك الباس و اعاشه سی ده مقام
مشیخته یکمشددر . مادامک بونلرک اداره سی مقام مشیخته دور اونمور ، تخصصات
وقفه لری نك ده مقام مشیخته دوری اقتضا ایدر . عکس تقدیرده ایجاب ایدن پاره بی
آله ییلمک ایچون هر زمان و هر خصوصده اوقاف ناظرلریله عیارانده بولنق مجبوریتند
قاله جقدرکه بوصورتله دو قنورک کوکلی اولوبده علاجی ویرنجیه قادار خسته نك
جانی چیقار . خصوصیه خسته نك یاشامه سی ایسته مه یں بردوقنور اولورسه ۱ ..

احمد شیرانی

برمقی نك دارالحکمة الاسلامیه مه مهم جوابنامه سی

دارالحکمة الاسلامیه کوی اماملرینك مرکزله جلی ایله اوچ آی قادار
تحصیل کورملرینه قرار ویرمش و بو قرارنی بالعموم مفتیلره تبلیغ ایتمش ایدی .
ایسته بوتبلیقه نامه مه مقابل برمقی افسدینك کوندرمش اولدینی جوابنامه نك اله
یکیردیکمز برصورتی اهمیتنه مبنی بروجه آتی درج ایدیوروز :

حقیقه دارالحکمة طشره انجمنلرینك واسطه مساعیدی کوی اماملری اولق
ایجاب ایدر . چونک شهر مرکزلرنده بولنان هیئت علمیه کوییلر ایله دائم
تماسده بولنه ماز . مرکزلرده نه قدر فعالیت کوسترسه لر آثاری کوییلره بلاواسطه
ایلاغ ایده منزل . واسطه ابلاغ اوله ییله جکلرده انجق کوی اماملریدر . لکن هانی
او اماملر ؟ . بزم قضاض اوده دنبری تدریس و تدرس اعتباریله پک کری بر قضا
اولسامقله برابر بوکون امامی اولان کوی پک آز . زیرا امامت پاپه ییله جک ارباب